

HABARI

INFORMATION OM TANZANIA

48 årg

Nr 3/2016

Tema: Partnerskap för lokal demokrati

Ur innehållet: Arvidsjaur – Mwanga, Eskilstuna – Usangi, Kiruna – Makundushi, Strängnäs – Simanjiro, Kashumbiliro, Barnboksfestival, Swahili Day.

TIDNINGEN HABARI

utges av
**SVENSK-TANZANISKA
FÖRENINGEN
SVETAN**

REDAKTION e-post: habari@svetan.org
Lars Asker, redaktör tel 08-38 48 55, mobil 0705 85 23 10
lars.asker@telia.com
Eva Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0702 11 98 68
eva@diversity.se
Sten Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0708 90 59 59
fax 08-760 50 59, sten@svetan.org
Folke Strömberg tel 08-91 73 27, mobil 0706 91 73 06
anfo.stromberg@telia.com
Carl Åke Gerdén carlakegerden@gmail.com, mobil TZ
+255 784 514142, SE +46 762 333170

PRISUPPGIFTER 2016

SVETAN-medlemskap inkl HABARI	300 kr
Medlemskap exkl HABARI	100 kr
Familjemedlem exkl HABARI	50 kr
Ungdomsmedlemskap	150 kr
Prenumeration HABARI	250 kr
Enstaka HABARI	50 kr

(Äldre nummer pris efter överenskommelse)

Betala in korrekt belopp på SVETANs plusgiro 35 95 50-1
– ange på talongen vad som önskas.

ÄMNESOMRÅDEN i tidigare HABARI

1/06 Lake Victoria, ny regering mm	2/11 Hållbar utveckling
2/06 Alkohol	3/11 MV Liemba, forskarnätverk mm
3/06 Kvinnors villkor	4/11 Flora och Fauna
4/06 Utbildning	1/12 Självständigheten 50 år
1/07 Swahilikulturen	2/12 Joha trust & Mama Barbro mm
2/07 Jordbruk	3/12 Mänskliga rättigheter
3/07 Investeringspolitik mm	4/12 Företagsamhet
4/07 Flyktingar	1/13 Kvinnliga förebilder
1/08 Tumaini, snidade dörrar mm	2/13 John Kilaka, Karagwe 30 år mm
2/08 Bildkonst	3/13 Swahili
3/08 Kina, NAI, Zanzibar mm	4/13 Tanzaniaadag, energi, skolfilm
4/08 Makondeskulptur, Kina, WIOMSA	1/14 Barn
1/09 Svetan 40 ÅR	2/14 Konst och litteratur
2/09 Parlör, politiska makten, slaveri	3/14 NAOT, cykelsafari, swahilidag
3/09 Biståndshist., Tumaini, livshist.	4/14 Jordbruk och industri
4/09 Klimat och energi	1/15 Nätverksmessa
1/10 Musik	2/15 Zanzibar
2/10 Kibaha Education Center	3/15 Forskningssamarbete
3/10 Hälsa	4/15 Valet
4/10 Litteratur	1/16 Valanalys
1/11 Ungdom, Karagwe, ELCT mm	2/16 Ungdomar och framtiden

Omslagsfoto: Barnboksfestival i Chekereni: Eleverna har fått tygpåsar med boken The Great Contest av John Kilaka och Petra Szabo.

Kopior på enstaka HABARI-artiklar kan beställas från redaktionen – kontakta Lars Asker. Eftertryck eller utdrag ur artiklar får endast ske med författarens tillstånd. Citera oss gärna, men ange källan!

Flyeralarm ab, Stockholm 2016, ISSN 0345-437
Tryckt på miljövänligt papper

sid 2—Habari 3/2016

SVETAN

www.svetan.org
www.facebook.com/SvenskTanzaniska
BOX 22003
104 22 STOCKHOLM

STYRELSE

styrelsen@svetan.org

Emma Kreü, ordförande
emmakreu@gmail.com
Helena Honkanen, kassör
helena.gbg@hotmail.com
Helena Stigsson, led. Tumaini
helena.stigsson@futurewithhope.se
Jeanette Olsson, led. Tumaini
msjeanetteolsson@hotmail.com
Torbjörn Arzt, ledamot
arzt.torbjorn@gmail.com
Seynab Haji Mohamed, ledamot
seynab.haji8@gmail.com
Eva Löfgren, ledamot
eva@diversity.se
Rehema Prick, ledamot
rehemaprick@hotmail.com

LOKALREPRESENTANTER

Erland Hillby
Rådhusgatan 7, 53230 Skara
tel 076-8207059
Gunilla Lundahl
Föreningen Tandala
Killevägen 8A, 247 71 Genarp
tel 076-866 60 39
Olle Wallin
c/o Byakontoret
Kyrkgatan 1, 950 52 Morjärv
tel 070-22 55 057
Rehema Prick
Åtorps Björkv 7, 443 31 Lerum
tel 070-732 20 21
Carl Åke Gerdén (Baba Zulu)
P O Box 23129, Dar es Salaam,
Tanzania /
Knopvägen 27, 133 44 Saltsjöbaden
mob TZ+255 784 514142
mob SE +46 762 333170

Ta gärna kontakt med en lokalrepresentant om du t.ex. vill veta mer om Tanzania, undrar över hur det är att arbeta där eller vill få tag i någon som kan komma och prata om Tanzania. Vill du bli lokalrepresentant – ta kontakt med ordförande Emma Kreü.

*

STÖDPROJEKT

Tumaini Children's Center
Kontaktperson Helena Stigsson
<http://futurewithhope.se/tumaini/>
Bankgiro 552-8161

*

TANZANIAS AMBASSAD

tel 08-732 24 30 /31
Näsby Allé 6, 183 55 TÄBY
e-post: mailbox@tanemb.se
www.tanemb.se

ORDFÖRANDEN

Sommaren går ofta fortare än vad man tror, helt plötsligt knackar hösten på dörren. Jag hoppas att ni alla har haft det riktigt bra, kopplat av och laddat batterierna inför den kommande hösten. Kanske innehöll sommaren en resa till Tanzania?

Just nu pågår de Olympiska spelen och fysiska prestationer av hela världens idrottare hyllas. Viljornas kamp står i fokus, men ibland handlar det inte bara om att vinna en medalj utan att vinna över sig själv. Vid OS i Mexiko 1968 skadades tanzaniske maratonlöparen John Akhwari svårt i starten, men fullföljde ändå loppet, trots sin uppenbara smärta. Alla har vi vår egen motsvarighet till Akhwaris lopp och det är något att inspireras av även i vardagen, särskilt när hösten blir kallare, mörkare och krafterna tryter.

En tanke går ut till de som fått sitt maraton förlängt. De senaste åren har klimatet för HBTQ-samhället hårdnat i hela östafrikanska regionen. Tydligast har utvecklingen varit i Uganda, där våldsamma attacker mot HBTQ-människor har rapporterats vid ett flertal tillfällen. I Tanzania har det varit fredligare, men under sommaren har flera skarpa uttalanden mot homosexualitet förekommit i media, vilket skulle kunna leda ett förändrat klimat. Låt oss hoppas att det stannar där och att kärleken kan få vara fri.

Boka redan nu in 12 november i kalendern då Svetan har sitt stora höstmöte med fokus på volontärarbete!

Se ibladningen för mer info!
Ta hand om er!

Emma Kreü, ordförande
emmakreu@gmail.com

Kommunala partnerskap utvecklar

Svenska kommuner har en lång erfarenhet av kommunalt självstyre och har ansvar för en stor del av samhällsservicen. Kommuner, landsting och regioner har därmed värdefulla kunskaper och erfarenheter att dela med sig av till parter i utvecklingsländer. Samtidigt kan de själva få ny kunskap och nya perspektiv genom ett ömsesidigt partnerskap. Därför har sedan länge pågått ett utvecklingssamarbete under huvudmannaskap av *Sveriges Kommuner och Landsting* (SKL) och finansierat av Sida. Sedan år 2009 sköts verksamheten av den ideella organisationen *Internationellt Centrum för Lokal Demokrati* (ICLD), vars styrelse består av SKL, Region Gotland och Lunds universitet.

Programmet *Kommunala partnerskap* ska genom resultatutvärderade projekt bidra till utveckling av väl fungerande och demokratiska lokala myndigheter i prioriterade samarbetsländer och i Sverige till nytta för båda parter. Det omfattar f.n. 20 låg- och medelinkomstländer.

För över ett år sedan – våren 2015 – gjorde Oxford Research en utvärdering. De hade studerat projektens effekter på kapacitetsutveckling och deltagande i beslutsfattande. Den presenterades på Sida i slutet på augusti 2015. Utvärderingen visar att ICLD, genom att inkludera svenska och utländska kommuner och landsting som aktiva utvecklingsaktörer, spelar en viktig roll i svensk utvecklingspolitik och bidrar till minskad fattigdom. ICLD har en potential som kunskapsnav för demokratifrågor på lokal nivå och kan fungera som stöd för både Sida och andra aktörer som svenska och utländska kommuner.

Habari-redaktionen kontaktade i våras sex kommuner och Region Gotland som genom ICLD har eller nyligen haft ett partnerskap med en motpart i Tanzania. Dessutom kontaktade vi *Vänortsföreningen Eskilstuna – Usangi* som länge varit partners. Vi bad dem beskriva hur samarbetet började, utvecklingen under åren med de olika projekten och hur de såg på responsen från deras partner. Halmstads kommun som har avslutat sitt samarbete med *Moshi Municipality* och Katrineholms kommun som har avslutat sitt med *Muheza District* sedan Sidas finansiering upphört fann ingen anledning att berätta. Region Gotland och Älvsbyns kommun

var tvungna att avstå av andra vägande skäl. Övriga fyra – Arvidsjaur kommun, Kiruna kommun, Strängnäs kommun och Vänortsföreningen Eskilstuna-Usangi – har berättat om sina partnerskap. Alla fyra med väldigt olika upplägg och utveckling, vilket gör deras berättelser spännande var för sig.

Ytterligare ett upplägg har föreningen *Kashumbiliros Vänner* som lämnat en läsvärd berättelse kallad *Glädjeämnen och problem i Kashumbiliro*. Det finns

alltså fler sätt att samarbeta med lokala samhällen. Skolorna i Kungsbacka kommun har samarbete med SOS barnbyar i Zanzibar med finansiering av ATLAS-projektet av programkontoret inom *Universitets- och högskoleämbetet*, men till det får vi eventuellt återkomma.

I det här numret av Habari finns också en utförlig rapport från en barnboksfestival i Moshi och från årets Swahilidag i Stockholm samt från Tumainiprojektet.

Red/FST

Från bestick till fairtrade:

Vänortsföreningen Eskilstuna-Usangi

Vår utmärkte sekreterare, som aldrig tycks tröttnas, skickar några gånger om året ut ett nyhetsbrev till alla medlemmar. Det går via mejl till dem som har delat med sig av sin mejladress och via brev till de övriga. Vi har 150 medlemmar och ungefär lika många faddrar. Vissa är bara medlemmar. Vissa är bara faddrar och några är både och.

Utskick bara via mejl är kanske inte helt lyckat. Inbetalningskort fanns bara på bild i en medskickad fil. Medlemsavgifterna kom in i mycket liten omfattning. Påminnelse hjälper.

Insatser genom åren

- Utrustning till sjukhuset 1990-talet
- Trädplantering 1993–2005
- Uppbyggnad av yrkesskola inklusive utrustning (med hjälp av Sida) 1990–1997
- Stöttning av kvinnogrupp som tillverkar keramikföremål 1989 → (fortfarande)
- Förskola i samarbete med Lutherska kyrkan (utrustning, lärarlöner) 1989 → (fortfarande)
- Fadderbarn (sponsring för att möjliggöra skolgång) 1990-talet → (fortfarande)
- Förskola, sekulär (själva byggnaden) 2013–2015

■ Samarbete mellan Mälardalens högskola Sjuksköterskeutbildningen och sjukhuset i Usangi. (De studerande kunde göra sin praktik i Usangi.) Cirka 10 år.

■ Begynnande fairtrade-handel (kardecumma) 2012 → (fortfarande)

■ Besök från Usangi i Eskilstuna (några tillfällen)

■ Besök från Eskilstuna i Usangi (varje år sedan sent 80-tal)

■ Hemsidan www.usangi.com håller vår sekreterare i.

Ursprung

Ursprunget finns i ett Sida-stött samarbete mellan Gense i Eskilstuna och småskalig industri i Moshi i Tanzania. I Tanzania var en ledande person mr Toroka från Usangi men boende i Dar es Salaam. Detta startade redan i slutet på 1970-talet. Vissa av våra kontaktpersoner finns fortfarande i Dar es Salaam.

I september 1985 kom ett brev till Eskilstuna med en officiell förfrågan om samarbete mellan Gense och Usangi utöver samarbetet runt småskalig industri.

I början av 1987 bildades *Vänortsföreningen Eskilstuna – Usangi* som ”har till ändamål att arbeta för nära och

varaktiga förbindelser mellan Eskilstuna kommun och Usangi i Tanzania. Dess förbindelser kan ske i form av bistånd, kulturutbyte samt förmedling av kontakter mellan föreningar, institutioner och enskilda personer”.

Rinmansskolan (numera Rinmangymnasiet) arrangerade också ett dagsverke 1987 till förmån för Usangi.

Förskolor inom lutherska kyrkans verksamhet

En av våra medlemmar, Sabah, åkte tillsammans med en god vän, Ruba, till Usangi. De var laddade med stort engagemang och enastående beslutsamhet. Alla barn har rätt att få vara barn!

Med hjälp av några tusenlappar insamlade i vänkretsen kunde de tillsammans med lokala hantverkare tillverka och montera en gungställning, en gungbräda, en rutschbana samt reparera de befintliga lekredskapen utanför den ena av de två förskolor vi sedan många år sponsrar. Föreningen betalar lärarlönerna.

Med hjälp av några nyckelpersoner i Usangi såg de till att hålla en hårt styrd tidsplan samt en snäv budget. På två veckor skulle lekplatsen vara klar. Det lyckades, mycket tack vare att Peter Patrik var deras lokala ”representant”. Femtio barn har tillgång till den kraftigt förbättrade lekplatsen.

Förskoleprojektet

Idén formulerades konkret vid ett möte 2011. Brevväxling under 2012. Beslut ”Vi kör!” slutet 2012.

”Vi har börjat införa förskoleutbildning men programmet är taget från lågstadiet och inte lämpligt för barn med särskilda behov/funktionshinder. Genom den skola vi nu hjälps åt att bygga upp kan båda grupperna lära sig på samma sätt och lika lätt.” (Citerat ur ett brev från Mwanga district education officer.)

Förslag till samarbetsavtal mellan parterna antogs i Usangi i september 2013. Pengar fanns till bygget. Räntan som samlats under projektiden har gått till en toalett. Samarbetet fungerade perfekt. Byggnaden finns på plats och budget hölls.

Fair trade

House of Fair Trade i Göteborg kan bli en samarbetspartner till lokala kardemummaodlare i Usangi någon gång i sid 4—Habari 3/2016

framtiden. Vi har dragit ett strå till stacken genom att koppla samman de två parterna. Vi har också köpt med oss kardemumma hem vid några av besöken i Usangi. Där finns bönder som odlar kardemumma i liten skala. En av våra kontaktpersoner, Peter Patrik, samlar ihop från kollegor och gör proffsiga förpackningar med 1 kg kardemumma i varje.

Fadderbarnen

Varje barn (cirka 170 stycken) kontaktas vid våra besök i Usangi. De blir intervjuade, anteckningar förs och barnet (6–18 år) skapar en hälsning i form av ett kort brev eller en teckning som tas med hem till Sverige. I början av december brukar dessa hälsningar nå respektive fadder.

En fadder hade skickat med en radio till sitt blinda barn. ”Det var en lång och ansträngande promenad men när vi kom fram och när grabben fick känna på radion och börja spela på den, hela grabben lyste och det var ett stort ögonblick för oss alla som var med.”

Vi får ägna en del tid åt att spåra sådana faddrar som har stående överföring. Om de flyttar eller ändrar mejladress får vi inte veta det förrän vi ringer upp. Hitta.se är en stor hjälp.

Fler än styrelsen?

Vi eftersträvar att det i våra arbetsgrupper ska kunna ingå personer utanför styrelsen. Tanken att på så sätt kunna aktivera människor är god. Det finns mycket kunskap och kompetens att tillföra genom ett sådant arbetssätt. Kanske hittar man nya styrelsemedlemmar. Ibland lyckas strategin.

Föreningsmöten

Höstmöte och årsmöte bjuds alla medlemmar och faddrar in till. Föreningen ordnar hembakat bröd (smörgås), en kaka eller två samt förstås kaffe eller te. De närvarande bjuds men vi tar en frivillig avgift som oavkortat går till något akut och konkret.

Keramikprojektet

Ett brev i december 1985 från E. B. Toroka, nyckelpersonen på usangisidan, tar upp idén om ett keramikprojekt. Eskilstunas bidrag skulle vara en brännugn och besök av en keramikervärk från Eskilstuna. Detta projekt riktas mot en kvinnogrupp i Usangi. Vi har bekostat

bygget av ett hus som är deras, handledning (volontär) vid två stycken flera månader långa perioder, slammingsdamm, brännugn, drejskivor och annan utrustning)

Vi besöker fortfarande den numera självgående kvinnogruppen varje gång vi är i Usangi.

Rinmangymnasiets u-landsgrupp

De större projekt som har genomförts har till helt övervägande delen finansierats genom dagsverken på Rinmangymnasiet. Där fanns redan före 1987 en u-landsgrupp som arrangerade dagar för att samla in pengar till olika projekt (t.ex. i Sierra Leone och Gambia). När Usangi blivit Eskilstunas vänort sattes varje år nya mål upp som handlade om Usangi. Detta skedde i samarbete med Usangi. Arbetet har varit mycket givande för både Usangi och oss på Rinmangymnasiet. Det var många intressanta, roliga och lärorika år.

Två lärare från Eskilstuna, varav den ene arbetade på Rinmangymnasiet, tillbringade ett par längre perioder i Usangi för att bistå vid starten av snickeriutbildningen på den yrkesskola som byggdes upp. En period fanns en volontär på plats på svetsutbildningen. Han fann sig inte till rätta i Usangi utan slutade efter endast fyra månader. (Han hade ett tvåårskontrakt.)

Pengarna från dagsverkena har i de flesta fall mångfaldigats med hjälp av Sida. Pengarna har gått till viss nybyggnad, ombyggnad och inredning av skollokaler, utrustning till snickar- och sömnadsutbildning, plåtslagar- och skrivmaskinsutbildning samt svetsutbildning. Murarutbildning har skolan startat på egen hand liksom utbildning i fordonsservice.

Pengarna räckte också till inköp av en lastbil samt utbildning av chauffören.

Efter att ha beviljats Sida-bidrag ett antal gånger blev det stopp. Motiveringen var att inte alltför mycket pengar skulle gå till en och samma skola. Det är ju väldigt många som vill ha en bit av Sidas kaka. Med tiden förändrades även andra faktorer som t.ex. att u-landsgruppen upplöstes. Stödet till yrkesskolan upphörde 1998.

Periodvis har yrkesskolan fungerat väl vid andra tillfällen har ledningsproblem

och ekonomiska svårigheter varit över-
skuggande. Naturligtvis är det som vid
så många andra skolor att de låga lärarlö-
nerna inverkar på undervisningens kvali-
tet. Så här nästan 20 år senare går det att
konstatera att endast ömkliga rester finns
kvar av skolans utrustning. Likaså är det
mycket få elever och lärare.

Kulturkrock?

Ibland har samarbetet fungerat helt frik-
tionsfritt, ibland har det varit krångligt.
Det är lätt när andra sidan i första hand
representeras av någon som genom stu-
dier i västvärlden eller på annat sätt lärt
sig vår kultur. Då finns en tolk som kan
överbrygga klumpigheter från vår sida.

Ett återkommande problem har varit
uteblivna svar på frågor. Betyder det all-
tid ett nej?

Vi har också då och då funderat över
sättet att tacka. Hur svårt kan det vara att
skicka ett brev, mejl eller sms och tacka
för en gåva? De tacktal som hålls på
plats går ju inte av för hackor. Usangi är
en vänort till Eskilstuna men det vet nog
inte så många om. Utåt syns vi varje år
när vi har ett stand på Torshälla marknad.

Vad får vi?

Varje år kommer nya resenärer hem med
strålgång i ögonen. Vad är det vi föräls-
kar oss i? Är det tron på att allt går? (Vi
börjar bygga ett hus – någon gång blir det
väl färdigt.) Är det den uppmärksamhet
som visas oss? Att vi ser att våra peng-
ar gör nytta? Att vi är så lika som män-
niskor? Att usangiborna utstrålar sådan
glädje och tacksamhet över livet trots en
bister vardag?

Text: **Karin Nilsson, Sven Svensson,
Gerd Zeller**

Peter Patrik med son

Rutschbanehuset

Ett fadderbarn

En hälsning till en fadder

Keramik från kvinnogruppen

Yrkesskolan idag

Barninflytande resultat av lyckade demokratiprojekt

Elevråd för barn i årskurserna 2–7. En mötesplats för unga under ett heligt träd och viktigast av allt: De vuxna lyssnar på barnen! ”Om så bara ett enda barn vågar stå upp i en kultur där barns åsikter tidigare inte räknades, så har vi lyckats”, säger Helena Edvinsson, barnombudsman i Strängnäs kommun.

Hon tar inte till de helt stora orden när hon berättar om Strängnäs kommuns demokratiutbyte med vänorten Simanjiro i norra Tanzania. Men faktum är att projektet, som nu har avslutats, inte kan beskrivas som annat än en succé. Både Strängnäs och Simanjiro har lärt sig massor av varandra under de tio år utbytet har pågått.

–De samtalar sig fram till resultat istället för att tvinga fram majoritetsbeslut, det är en av de saker vi har tagit till oss, säger Helena Edvinsson och berättar att de vuxna i Simanjiro knackar försiktigt i bordet när de håller med den som talar.

Barnens mötesplats

Det hela började 2006 efter att Helena Edvinsson hade deltagit i invigningen av Barnens mötesplats under ett träd vid FN:s kontor i Nairobi, Kenya. Ungefär då föddes idén om att även skapa en mötesplats för barn i massajbyn Emboreet i det vidsträckta Simanjirodistriktet. Det är frågan om en by, med cirka 2 000 invånare, där männen styrde det mesta och kvinnornas inflytande var begränsat till hem och barn. Längst ned i hierarkin fanns barnen och medan kvinnornas inflytande ökade hade barnen fortfarande ingenting att säga till om.

–Barndom är ingen transportsträcka, barn är en oerhörd viktig källa till information och kunskap. Barn måste bli sedda och lyssnade på; i Simanjiro fanns vid den tidpunkten ingen modell för barn och ungas inflytande, medan vi i Strängnäs hade både elev- och ungdomsråd, barnombudsman, medborgardialoger och en särskild mötesplats för barn – *Barnens mötesplats* – under ett träd vid kommunens kulturhus, säger Helena Edvinsson.

Utbyte om kommunalt styre

Samma år deltog Strängnäs kommun och Simanjirodistriktet i ett Sida-finansierat

utbyte om kommunalt styre och organisation med fokus på ungas inflytande. Förutom studiebesök deltog en delegation från Simanjiro, med både vuxna och unga, i möten under *Barnens mötesplats* där barnen bland annat fick möjlighet att diskutera olika hjärtefrågor med kommunens ledande politiker. Med erfarenhet från bland annat Strängnäs beslutades sedan att skapa något liknande i Simanjiro. Valet föll på det heliga trädet ”Mother Tree”.

–Träden är en naturlig mötesplats och symbol för traditioner. Just det här trädet är känt i många byar och tornar upp sig majestätiskt i landskapet, säger Helena Edvinsson som deltog i invigningen av mötesplatsen tillsammans med ytterligare företrädare för Strängnäs kommun och ungdomar som var aktiva i demokratifrågor.

Inför invigningen fick barn i *Emboreet Primary School* träffa delegationen som hade varit i Strängnäs och diskutera allt från fler toaletter och skola kontra boscapsvakt till förbud mot tidiga äktenskap och kvinnlig omskärelse.

–Jag brukar säga att det var en slags ungdomar som för iväg och helt andra ungdomar som kom tillbaka till Strängnäs igen. Så stort intryck gjorde resan – på oss alla, säger Helena Edvinsson.

–Ungdomarna blev mer observanta på omvärlden. Det Afrika som skildrades i media stämde inte riktigt överens med deras upplevelser. Trots fattigdom i vår bemärkelse så är de oerhört generösa med sin tid, sin omsorg och vänliga. Det är inte ekonomin som avgör om man är lycklig.

Starta elevråd

Steg två och tre i utbytet blev att få igång fungerande elevråd för årskurserna 5–7 i Emboreet Primary School, sedan även för

årskurserna 2–4. Syftet var att få barnen att börja prata med de vuxna och att få de vuxna att lyssna på barnen. Det lyckades. Elevråden, där barnen kan berätta vad de anser om både skola och byns utveckling, fungerar och barnen träffar också regelbundet byledningen.

–Barn som möts med respekt växer och vågar uttrycka sina åsikter och det är i sin tur en förutsättning för att ett samhälle, oavsett om vi pratar om Strängnäs eller Simanjiro, ska utvecklas på ett bra sätt.

–Projektet har finansierats fullt ut av Sida. Det vi hade med oss i form av bland annat kontorsmateriel och madrasser hade skänkts av företag och privatpersoner, säger Helena Edvinsson.

Hon berättar också att Strängnäsungdomarna som var med har åkt runt till skolor och föreningar i kommunen och berättat om vad de varit med om. På så vis stannade inte upplevelsen hos dem själva.

Mission completed

Efter att ha varit i Simanjiro ett antal gånger tillsammans med andra kommunala tjänstemän, politiker från i stort sett alla partier i kommunfullmäktige och ungdomar och också tagit emot delegationer från Simanjiro i Strängnäs, tycker hon att det är både tråkigt och skönt att projektet är slut. Projekt måste dock förr eller senare avslutas för att, om de blir framgångsrika, bli en del av ordinarie verksamhet.

–Nu ligger ansvaret hos Emboreets vuxna att fortsätta engagera sig i det barnen tycker, säger Helena Edvinsson.

Projektslutet kommer att högtidlighållas med en ceremoni i Simanjiro senare i år.

Text: Mikael Jeppe

Det finns mer information på strangnas.se och globetree.org.

Barnens mötesplats under trädet "Mother Tree" i byn Emboreet i Simanjirodistriktet.

Alva Olin-Karlsson, Linnéa Björnberg och Linn Westerlund var i Emboreet i Tanzania 2013 tillsammans med Helena Edvinsson, barnombudsman, och flera lärare. De var där för att hjälpa skolans elevråd och för att hjälpa barnen att stå upp mot vuxenvärlden.

Glädjeämnen och problem i Kashumbiliro

Tanzania är idag känt som ett fredligt land med stadigt växande ekonomi. Vår rapport gäller Kagera-regionen, den nordvästra delen av Tanzania väster om Victoriasjön. Regionen gränsar till Uganda i norr och till Rwanda i väster. Staden Bukoba är centralort.

3–4 mil söderut längs Victoriasjön finns Kashumbiliro pastorat, del av den lutherska kyrkan. Området har drygt 35 000 invånare. Enkla lerhus ersätts alltmer av hus gjorda av hembränt tegel. Försörjningen kommer nästan helt från egen matproduktion i familjens bananlund. Man hämtar vatten från bäckar eller källor längst ner på bergssluttningarna. På grund av aids är många barn föräldralösa, vilka får stöd genom Kyrkans särskilda organisation.

Kashumbiliros Vänner

Efter ett studiebesök i området av medlemmar ifrån församlingar i Lunds stift planerades under överläggningar på plats år 2002 ett **byutvecklingsprojekt** som nu stöds av föreningen Kashumbiliros Vänner. Till de första projekten hörde byggande av vedbesparande spisar. Förbättrade odlingsmöjligheter, plantskola för trädplantering, utvecklande av hantverksproduktion tillkom. Förstärkning av mikrobanken har betytt nya möjligheter för många i området.

Skolorna har i allmänhet mycket låg standard med stora klasser, få läromedel och lärare utan vidareutbildning. Till grundskolorna har genom projektet kunnat ges en del böcker och en Secondary School har via fondmedel kunnat bygga klassrum, laboratorium och regnvattentank.

Ett medborgarhus innefattande bibliotek, mikrobank och internetcafé har börjat fungera.

Ett **skolmatsprogram**, som gradvis infördes 2007 vid tre skolor med sammanlagt 1 400 barn, spreds till omkringliggande skolor och totalt ca 4 000 barn fick var sin portion tunnflytande gröt på förmiddagen. Föräldrarna tog gradvis över det ekonomiska ansvaret för ingredienser och kock vid skolorna. Men föräldrarnas möjlighet att fortsätta betalningen har minskat och flertalet barn är nu utan någon måltid under hela dagen.

Snabb befolkningsökning

Befolkningen har under åren från 1900-talets mitt femdubblats i Kagera,

liksom i landet i övrigt. De tidigare stora kohjordarna har försvunnit och ersatts av fåtaliga uppstallade kor. Jordarna blir utan tillförsel av gödsel utarmade av ständiga uttag av magra skördar. Rektorn vid lantbruksskolan Igabiro ger sin analys: Nu svälter folk i byarna. Här behövs långtgående nytänkande. En möjlig lösning är användning av mänsklig urin och exkrementer, dock helt oacceptabelt enligt traditionellt tänkande.

Seminarier och matbrist

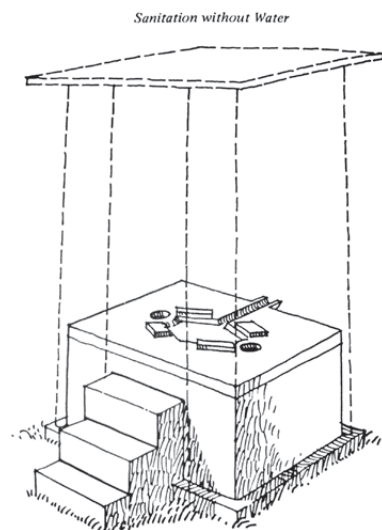
Anledningen till vår resa i oktober 2015 var vår övertygelse om sambandet mellan den mycket snabba befolkningsökningen i Tanzania, inte minst i Victoriasjöregionen, och den matbrist som många vittnar om, samt om möjliga vägar att i någon mån råda bot på den senare.

Flera seminarier för olika grupper av befolkningen runt centralbyn Izigo och på Igabiro lantbruksskola i närheten kunde planeras och genomföras. En viktig målgrupp var lärarna vid de många skolorna.

Kurvor på befolkningsutvecklingen från mitten av 1900-talets 8 miljoner till dagens 50 och beräknade tillväxt till 90 miljoner vid 2000-talets mitt visades. Behoven av betydligt bättre **familjepla-**

Den efterlängttade skolgröten serveras
sid 8—Habari 3/2016

Urinseparerande komposttoalett

Habari zenu?

nering och ökande livsmedelsproduktion blev klara för alla. Metoder för att använda mänsklig urin och avföring som gödningsmedel kom att upplevas klart nödvändiga. Inte mindre än 30 familjer förklarade sig intresserade av att bygga **urinseparerande komposttoaletter** (UDDT, urine-diverting dry toilet) med litet ekonomiskt stöd.

Skolmåltider

Stärkande av skolmåltiderna, som fallerat vid många skolor lyftes fram. Den plan vi gjorde upp tillsammans med lärarna gäller inte längre. Den nya regeringen har beslutat att skolorna inte får be föräldrarna att bidra ekonomiskt. Ett politiskt mycket populärt beslut. Men prekärt för oss som ser en enkel skolmåltid helt nödvändig för barnens hälsa och inlärningsmöjlighet. Vi arbetar på nya vägar.

Församlingsprästen och medarbetare är klart inställda på att följa upp, speciellt på sex utvalda skolor med särskilt engagerade rektorer och lärare. Ett villkor för att vara med och få bidrag från projektet kan vara att man aktivt arbetar med skolträdgården, bl.a. genom strukturerad användning av urinen från skolbarnen. Men får föräldrarna arbeta tillsammans med lärare och barn i skolträdgården?

Minskad barndödlighet, men...

I början av 1960-talet kunde vi med ett vaccinationsprogram för små barn uppleva glädjen i sjunkande dödstal bland barn under fem år. Inte anade vi då att vi skulle hinna uppleva hur denna glädjande utveckling i sig skulle bidra till börjande svält bland befolkningen. Minskande barnadödlighet måste åtföljas av effektiv familjeplanering. Och där har det brutit.

Text och foto: Kerstin och Lars Dahlin

Jag kommer tills vidare att vara Habaris swahilikrönikör. Varför? Skälet kanske är det långa liv jag haft turen att överleva och de fascinerande erfarenheter jag fått med waswahili som jag älskar så på grund av deras mänskliga värme, trots benägenheterna att inte leva upp till våra höga humanitära förväntningar, vilka ni alla känner till och som jag inte berör. Det är människan, historia och språk som jag gillar att skriva om, till skillnad från dagens politik på makronivå.

Efter att ha snurrat runt i Afrika under några år kom jag till Tanzania år 1972. Jag hade varit på en föreläsning av Svetans nuvarande lokalrepresentant i Morjärv, Olle Wallin. Han hade varit en av de första biståndsarbetarna, kooperatör, och ville förbereda oss på en studieresa till Moshi. Jag minns att han sa att vi ska inte bli förvånade om det oväntade händer och att det oväntade är helt normalt. Från hans föreläsning drog jag slutsatsen att det finns två nyckelord som är bra att ha på vägen.

Det ena är "sasa hivi/*just nu*" och det andra är "bado/*inte än*". Det ena skulle man lita på men det andra skulle man vara skeptisk till. Och man kunde välja vilket av dem. Vi fick också lära att tanzaniern är väldigt punktlig. Morgon (asubuhi) är lång tid. Skall man komma på morgonen kommer man alltid! i tid "bado asubuhi/*det är fortfarande morgon*", fast några timmar senare än man tänkt sig. Sedan måste man också komma ihåg att trots att tanzaniern är mycket punktlig, kommer hen alltid sex timmar för sent. Det var en snabb och lärorik föreläsning.

Väl i Moshi gick jag givetvis till "bar" för att dricka en kall öl. En halvliters flaska för en shilling. Jag beställde chipsikuku/*chips och kyckling*, och det skulle givetvis vara klart "sasa hivi". (Grammatiken säger egentligen "chips kwa kuku" men men...) Tiden gick, då, efter ytterligare tre öl, en kraxande höna plötsligt flög genom rummet med husets barn jagandes efter. Hönan bajade i mitt hår och ölglaset skvätte över bordet... Det var just där jag lovats "sasa hivi"... Jag tyckte vad jag upplevde var otroligt charmigt och att "sasa hivi" kanske inte går att lita på. Kanske man då kunde lita på "bado"? Jo, det har erfarenheten lärt mig att man kan göra. Jag valde Tanzania som andra hemland.

Vem är jag i Tanzania?

Självklart är jag mzungu. Det något jag inte hör längre när någon ropar. Men vad betyder det? Det finns försök att härleda ordet t.o.m. på Internet, men förklaringarna att det hänger ihop med "kuzunguka/*irra omkring*" och "kizunguzungu/*yrsel etc*" – håller inte måttet. Min härledning är:

Portugiserna var tidiga missionärer och kom till Södra Afrika från nordväst. År 1562 kunde man rapportera hem de första bantuorden: "mulungu (mungu/*Gud*)", "mutume (mtume/*apostel*)" och "mozoungwes (mzungu)". Mozoungwes var portugisen. En av de första nedtecknade bantumeningarna kunde vara "founga mozoungwes (funga mzungu/bind mzungu!)". Orden har således gjort en 500-årig resa över kontinenten. Min tolkning är att portugisen varit en nyhet som kommit med något nytt för befolkningen och att ordet muzungu var själva nyheten.

Jag kopplar ihop detta med vad en kollega i Tanzania gav mig för 40 år sedan. Han sa: När de "moderna" européerna kom till vårt område (Uzigua) – Tanga, Pangani och Bagamoyo – gjorde de många saker som förvånade oss. Eftersom kizigua är ett bantuspråk innehåller det typiska bantuelement. Det kunde låta: "Wantu wale wana mizungu mwingi/*De där människorna har många märkliga saker för sig*". Eller: "Hawa ni wajanja sana/*De där är väldigt smarta (luriga)*" eller: "Hawa wana ujanja mwingi/*De där är väldigt smarta (luriga)*". Ordet mzungu betyder en god idé, smart lösning och är i plural mizungu (klass3/4). Mzungu har blivit mzungu = god idé eller en människa med goda (smarta) nyheter (klass 1/2).

Ordet saknar egentligen tankar om hudfärg. Det är vad mzungu gör som räknas. När en kollega skulle beskriva sina elever för mig talade han om den "svarte (mweusi)" och "den vite (mweupe)" eleven, vilket förvånade mig eftersom jag trodde att jag var vit och han svart... Mswahili kan alltså vara antingen "vit" eller "svart". Och mzungu? Hen är bara en mzungu kort och gott!

Kvinnors rättigheter, volontärer och Pamojafestival

Malmfältens folkhögskola fick via Sidaorganisationen ICLD veta att en kommun i Makunduchi, Zanzibar sökte ett skolsamarbete med en kommun i Sverige. Malmfältens folkhögskola har Kiruna kommun som huvudman och kunde därför tillsammans med kommunen ansöka om projektmedel i syfte att undervisa unga kvinnor i Makunduchi.

Utbildningen genomförs med individuell undervisning av volontärer i Makunduchi sedan hösten 2013. Genom att ge kvinnor kunskap om deras demokratiska rättigheter och kunskap om hur man utövar dem ges förutsättningar till deltagande i politiskt liv. Volontäreleverna har förberett sig för uppdraget genom att utbildas på Malmfältens folkhögskola under hösten innan de åkt till Makunduchi för att genomföra sitt mentor- och läraruppdrag under våren.

Makunduchis unga kvinnor

Huvudmålet i Makunduchi har varit att medborgarna ökar sin kunskapsnivå i engelska, datoranvändning, entreprenörskap, lokal demokrati, genusfrågor och mänskliga rättigheter samt att utveckla ett lokalt lärcentrum. Målen vid denna tidpunkt är väl uppfyllda. Eleverna i Makunduchi har ökat sina kunskaper i engelska, datakunskap, entreprenörskap, lokal demokrati, genus och mänskliga rättigheter. Ett lärcentrum är uppbyggt med en modern datasal. Eleverna är definitivt bättre rustade inför framtiden genom ökade kunskaper och förbättrat självförtroende. De lokala eleverna arrangerade den första *Makunduchi Traditional Food Festival* i Makunduchi. Den är nu en etablerad festival.

Manifestation i Kiruna

I Kiruna har volontärutbildningen och projektet påverkat samhället på flera olika

sätt. Volontäreleverna arrangerade bl.a. en välbesökt manifestation mot främlingsfientlighet, *Pamojafestivalen*, med föreläsningar, workshops, musik, dans och mycket annat. Definitivt har utbildningen påverkat samhället i frågor om miljö, genus, mänskliga rättigheter och främlingsfientlighet.

Elisabeth, Marit och Maryam är fokuserade.

Lite segt, men framgångar

Det som varit problematiskt är dels att internetförbindelsen i lärcentrat är långsam, att strömbavbrott stör verksamheten samt att utbildningen i Makunduchi i grunden upplevdes för kort. Att utbildningen för att förbättra resultatet i projektet förlängdes med en termin blev en lösning för att eleverna skall få de kunskaper som projektet har som målsättning att ge eleverna. Den första kullen elever i Makunduchi slutförde sin utbildning i november 2014. Den andra kullen avslutade sin utbildning 30 november 2015. Projektet kan följas på elevernas blogg: www.kirunazanzibar.com.

Glädjande är att Malmfältens folkhögskola i samarbete med Makunduchi kommun fortsätter utbildningen som numera heter *Mänskliga rättigheter i ett globalt perspektiv* men med samma upplägg som tidigare. 18 elever startar sin utbildning på Malmfältens folkhögskola ht 2016 som avslutas i maj efter fyra månader i Makunduchi. Malmfältens folkhögskola har en lokal lärare anställd i Makunduchi samt en egen filial med boende och undervisningslokal. Tanken är också att erbjuda svenskar kortare utbildningar i Makunduchi framöver. Malmfältens folkhögskola avser att i framtiden vara en etablerad utbildningsanordnare på Zanzibar med fast personal i filialen i Makunduchi.

Text: **Ove Johansson**
ove.johansson@kiruna.fhsk.se

Tidningskrönikan: Magufuli får ris och ros!

I perioden maj–juli fortsätter president Magufuli att städa upp och tillsätta nya chefer som skall jobba i hans anda. Skatteinkomsterna fortsätter öka och man lyckades överträffa budgetmålet för 2015/16, trots att man låg mycket under målet vid presidentskiftet! Magufulis prestationer beundras och kommenteras över hela Afrika.

Smolk i bågaren är Zanzibar, där situationen blir allt sämre mellan CCM-regering och opposition. Magufuli kritiserar också på fastlandet av opposition och MR-grupper för en odemokratisk ledarstil och ett demonstrationsförbud för politiska partier.

Lägre tillväxt i jordbrukssektorn

Jordbruksminister Nchemba berättade i parlamentets budgetsession att tillväxten i sektorn minskat från 3,4 % till 2,3 % förra året. Sektorns bidrag till landets ekonomi ökade ändå något. 5/5 *Daily News*

Yangaseger i Confederation Cup

Landets enda representant i kontinentens klubbturnering, Young Africans, spöade Angolas Sagrada Esperanca med 2–0 i första matchen i Confederation Cup på National Stadium i Dar. 8/5 *Daily News*

Premiär för snabbussar i Dar

Trafiken med snabbussarna startar i Dar. Taxan är mellan 400/- och 800/-, studenter betalar 200/-. 10/5 *Daily News*

Magufuli gäst när Museveni installeras

Museveni har åter svurits in som Ugandas president vid en ceremoni med många utländska ledare. Direkt efter eden presenterade han gästande statsöverhuvuden – när han kom till Magufuli utbröt applåder. Magufuli är populär bland östafrikanska för kampen mot korruption. 13/5 *Daily News*

Rwanda planerar tåg genom Tanzania

Rwanda planerar för att järnvägen till en hamn vid Indiska Oceanen ska gå genom Tanzania, inte Kenya. Det blir kortare och billigare – Tanzaniarutten beräknas kosta ca. \$900 m medan Kenyarutten beräknas kosta över \$1 mrd. Det är andra gången Kenya blir utan ett infrastrukturprojekt. I april landade president Magufuli bygget

Yanga vidare i Confederation Cup

av en pipeline från Uganda till hamnen i Tanga. 15/5 *Daily News*

Kina tar över ledningen i TAZARA?

Kina tar över styrning och drift av Tanzania-Zambia Railway Authority som ett led i privatisering av bolaget. Ett tekniskt team från Tanzania, Zambia och Kina arbetar på en plan som innefattar minskning av arbetsstyrkan. 16/5 *Citizen*

300 mdr/- till fattiga familjer

En miljon fattiga hushåll har hittills fått ca. 300 m/- i stöd. Enligt vicepresident Samia Hassan har villkorligt kontantstöd från Tanzania Social Action Fund (TASAF) skapat bättre förutsättningar för lokala samhällen. Världsbankens Bella Bird berömde TASAF-initiativet som det mest lyckade fattigdomsprojektet hittills på kontinenten. 18/5 *Daily News*

Yanga vidare i Confederation Cup

Young Africans gick vidare i gruppspelen i Confederation Cup efter en andra match mot Sagrada Esperanca som spelades i Angola. Trots att domaren verkade favorisera Sagrada Esperanca vann Yanga med sammanlagt 2–1. 20/5 *Daily News*

Fler sockerfabriker planeras

Fler sockerfabriker byggs för att möta en ökande efterfrågan. Nu konsumeras 420 000 ton socker om året. 20/5 *Daily News*

Riksrevisorn (CAG) får mindre pengar

Finansminister Mpango föreslår att budgeten för CAG halveras från 63,5 mdr/- i år till 32,3 mdr/- år 2016/17. Det återstår att se hur den minskade budgeten kommer att påverka president Magufulis angrepp på korruptionen och stölderna av offentliga medel. 28/5 *Citizen*

Större varningstext på cigaretter

Hälsominister Umy Mwalimu meddelade vid *World Tobacco Day* i Morogoro att cigarettillverkarna kommer att tvingas införa större varningstexter på cigarettpaketet och andra tobaksvaror från september

Finansminister Philip Mpango hade mycket att göra vid budgetdebatten

i år enligt Tobacco Products Regulations 2014. Hälsoministern medgav att man tidigare inte kontrollerat lagens tillämpning, men att nu kommer det att ske en skärpning. 2/6 *Daily News*

Nilabborren hotad i Victoriasjön

Kageras myndigheter höjer varningsflaggan för utfiskning av nilabborren. Fångsten av nilabborre har på ett år minskat från 750 000 ton till 320 000 ton. 3/6 *Daily News*

Överskott på majs exporteras

Efter bra skördar har majs donerats till flyktingar i Sydsudan och sålts till FN:s World Food Programme. 5/6 *Daily News*

Kolerafall minskar

Hälsominister Mwalimu meddelade vid en presskonferens att antalet kolerafall minskade från 2 653 till 524 mellan mars och maj i år, och de senaste två veckorna har inga dödsfall rapporterats. Det är glädjande men fortfarande finns sjukdomen kvar i fem regioner. 7/6 *Daily News*

Brist på lärare i matte/teknik

Utbildningsminister Joyce Ndalichako har konstaterat att det saknas 22 460 lärare i matte och naturvetenskap i primär- och sekundärskolorna. Å andra sidan finns det 7 988 för många lärare i humaniora, språk och ekonomi. 7/6 *Daily News*

Budget för 2016/2017 presenterad

Finansminister Mpango har presenterat en finansplan på 29,5 bn/- i budgeten för 2016/17. Skatteinkomsterna ska öka, in-

Hälsominister Umy Mwalimu aviserar tuffare tag mot tobaksindustrin

dustrin ska växa och biståndsberoendet ska minskas. Regeringens åtgärder för att minska slöseriet i offentliga sektorn går hand i hand med kampen mot korruptionen och att en särskild domstol inrättas för korruptionsbrott och ekonomiska brott. 9/6 Daily News

Transportsektorn störst i budgeten

I budgeten för 2016/17 avsätts 25 procent till infrastrukturprojekt. 2,2 bn/- avsätts till att bygga och förbättra vägar. Att bygga om järnvägar till normalbredd, köpa tre nya passagerarplan, anskaffa och renovera fartyg till Victoria- och Tanganyikasjöarna samt förbättra hamnar och på flygplatser beräknas kosta 2,5 bn/-. 9/6 Daily News

Importavgiften på socker höjs

Regeringen anklagar sockerimportörer för att sabotera lokal industri och planerar att höja importavgiften på socker från 10 till 25 procent. Höjningen är samordnad inom EAC och ska ske stegvis under tre budgetår. 9/6 Citizen

Oppositionen tar demoförbud till HD

Oppositionspartiet Chadema har gått till Högsta Domstolen för att upphäva ett förbud mot politiska demonstrationer. Polisen anger säkerhetsrisker som skäl för förbudet. 10/6 Citizen

Turistnäring mot momsinförande

Resebyråerna vill öppna en dialog med regeringen om den moms på turisttjänster som annonserats. Resebyråerna betalar 12 olika avgifter för affärsrättigheterna och 11 olika avgifter om året för varje bil. Till det kommer 9 andra taxor. Moms kommer bara att strö salt i såren. Kenya införde moms år 2015, men avskaffade den i budgeten för 2016/17. 12/6 Citizen

Zitto Kabwe: Jag jagas av polisen

Enligt oppositionspartiet ACT:s Zitto Kabwe trakasseras han av polisen, och han fördömde regeringens jakt på oppositionen. Han varnade president Magufuli att regeringens diktatoriska inslag riskerar hans image som korruptionbekämpare. 13/6 Citizen

Oppositionens Zitto Kabwe kritiserar Magufuli och jagas av polisen

Ledamöters avgångsarvode beskattas

Parlamentsledamöter protesterade våldsam mot den skatt på deras avgångsarvode som planeras. 14/6 Citizen

10 miljoner tanzanier överviktiga

Enligt 2016 års *Global Nutrition Report* är 26 procent av tanzanierna (nästan 10 miljoner) överviktiga och 7 procent mycket feta vilket gör risken stor för exempelvis hjärtbesvär. 15/6 Daily News

Politisk oro på Pemba

Minst åtta personer har arresterats på Pemba. Ris, kassava, bananplanter, kokospalmer och nejliketräd har bränts eller huggits ner för CCM-sympatisörer, troligen för att destabilisera öarnas regering. Dessutom diskrimineras CCM-folket av buss-, båt- och butiksägare. Oppositionspartiet CUF erkänner inte Zanzibars regering sedan omvalet i mars. 19/6 Daily News

Svenskt stöd till fattiga familjer

Sverige fortsätter samarbeta med Tanzania i kampen mot extrem fattigdom har UD:s statssekreterare Ulrika Modeer slagit fast. Hon reste runt till TASAF-projekt för att studera fattigdomsbekämpning med svenskt stöd. 20/6 Daily News

Ledares avgångsarvode beskattas

Alla offentliganställda ledare, inklusive presidenten, kommer att få betala 5 % inkomstskatt på sitt avgångsarvode. Förut var arvudet skattefritt. 21/6 Daily News

Budgetpunkter kritiserar

Budgetdebatten visar motstånd mot flera skatteförslag även från CCM, bland annat momsen på turisttjänster. 23/6 Citizen

Konstitutionsomröstning kommer

Processen för en folkomröstning om en ny konstitution fortsätter, och diskussionerna om de föreslagna ändringarna återupptas. Därefter kommer ett datum för folkomröstningen att meddelas. 24/6 Daily News

Tillfälligt statligt anställningsstopp

Enligt premiärminister Majaliwa är stoppet avsett att förbättra infrastrukturen och systemutvecklingen i offentlig sektor – bland annat skall lönelistorna rensas från ”spökanställda”. Han tillade att åtgärden ska vara kortlivad och att de som väntar på anställning måste tåla sig medan regeringen gör jobbet klart. 24/6 Daily News

Oppositionen kritiserar demoförbud

President Magufuli vill inte låta politiska demonstrationer distrahera honom från att uppfylla sina löften i valkampanjen. Enligt presidenten kan politiker uttrycka sina åsikter i parlamentet eller andra of-

ficiella fora, eller vänta till nästa valkampanj. Uttalandet upprörde företrädare för oppositionensalliansen Ukawa, som tyckte att det stred mot konstitutionen. 25/6 Citizen

Macheteterrorister dödade

Polisen har dödat två personer som misstänks ligga bakom två olika attacker med machete. Det ena blodbadet skedde i en moské i Mwanza, medan den andra attacken ledde till 11 döda i Tanga. 28/6 Daily News

Program för klimatomställning

Regeringen har startat ett femårsprogram med en budget 18 mdr/- mot effekterna av klimatförändringar. UK aid finansierar med stöd av FN-organ. 28/6 Citizen

Fortsatt olagligt med homoäktenskap

Regeringen kommer inte att anta rekommendationer som går emot landets lagar och traditioner. Uttalandet kom sedan Tanzania lämnat sin rapport om mänskliga rättigheter till FNs kommitté för mänskliga rättigheter (UNHRC) i Genève – av totalt 227 rekommendationer accepterades 130, 25 bordlades medan 72 ansågs gå emot lag och tradition – däribland rekommendationen att möjliggöra homoäktenskap. 28/6 Daily News

Stort heliumfynd i Rift Valley

Forskare har upptäckt stora heliumreserver i Tanzanias del av Rift Valley. Gas som sipprar ut innehåller upp till 10,6 procent helium. Totalt beräknas reserven vara 1,7 mdr kubikmeter heliumgas. Helium används exempelvis i rymdskepp, teleskop och på sjukhus. 29/6 Daily News

Skolbänkskampanj på upploppet

Regeringens initiativ att få fram tillräckligt antal skolbänkar – efter att infört avgiftsfri utbildning från första januari – har mötts positivt från olika institutioner och lokala samhällen. Per 17 juni hade man tagit emot 552 630 bänkar. Slutdatum för insamlingen är 15 juli. Primärskolorna har fått ihop 2,6 miljoner bänkar och täckt 77 procent av sitt behov, medan sekundärskolornas fått ihop 1,4 miljoner och täckt 93 procent av behovet. 1/7 Daily News

UD:s Ulrika Modeer har besökt TASAF:s projekt och utlovar fortsatt svenskt stöd

Kritik mot polisens dödsskjutningar

Förra veckan sköt polisen två misstänkta brottslingar till döds i Dar och tre i Tanga. De fem påstås ha planerat och deltagit i massmord nyligen på några platser i landet. Nu är människorättsgrupper oroade över polisens utomrättsliga dödsskjutningar. De hävdar att deras undersökningar visar en klar ökning av dödsskjutningarna första halvåret i år. 4/7 Citizen

Skatteuppbörden fortsätter uppåt

Skattemyndigheten (TRA) har nått ett nytt rekord i skatteuppbörden för budgetåret 2015/16. De har hittills samlat in 13,371 bn/- vilket översteg målet med 5 mdr/-. Det är första gången man når över målet. Senaste fem åren har målet underskridits med upp till 10 procent. 6/7 Daily News

Bank ger stort stöd för skolbankar

National Microfinance Bank (NMB) gav förra månaden 600 m/- för inköp av skolbankar. Den här månaden ger banken ytterligare 900 m/-. NMB gjorde senast en vinst på 150 mdr/-, vilket var en minskning med 4 mdr/- jämfört med året innan. Den anser emellertid att det är viktigt med socialt engagemang eftersom kundernas välfärd är vägen till bankens vinst. Regeringen tackar banken och värdar till andra banker att följa efter. Man är stolt över att NMB både gör vinst och skapar arbetstillfällen – en succéartad privatisering. 6/7 Daily News

Goda relationer med Rwanda igen

Efter frostiga diplomatiska förbindelser mellan Tanzania och Rwanda under Kikwetes tid som president verkar nu relationerna bli bättre. President Magufulis första statsbesök gick till Rwanda och nu svarar president Kagame med ett tvådagars besök hos Magufuli. Det måste ses som en vändpunkt i relationerna mellan de två EAC-medlemmarna. 6/7 Citizen

Zanzibar: Klyftan CCM/CUF vidgas

Även om alla muslimer firade Eid el-Fitr

Filmen Aisha från Tanzania fick pris för bästa manus vid filmfestival i Dallas

igår för markera slutet på Ramadan så var sprickan mellan de som stöder regeringen och anhängare till oppositionspartiet CUF uppenbar. Regeringsanhängarna firade med president Shein (CCM) medan CUF-anhängarna firade med oppositionsledaren Hamad. Sedan valet på Zanzibar i oktober ogiltigförklarades och CUF bojkottade omvalet i mars är Zanzibar delat. Vid nästan alla ceremoniella tillfällen som bröllop och begravningar för anhängare till det ena partiet utblir anhängare till det andra partiet. 7/7 Citizen

Inflationen: Matpriser stiger mest

Inflationen ökade till 5,5 procent i juni från 5,2 i maj meddelar National Bureau of Statistics (NBS). Priserna på mat och alkoholfri dryck ökade med 8,1 procent jämfört med 7,0 procent i maj. En faktoranalys angav ramadan som orsak till ökningen. 9/7 Daily News

Handelsavtal med EU ratificeras ej

EAC-medlemmarnas nedräkning för att skriva under handelsavtalet (EPA) med EU har avbrutits – Tanzania backar ur. Enligt UD:s kabinettsskreterare Mlima finns saker att klara ut så att inte landet återgår till att bli en råvaruproducent och marknad för europeiska varor. 9/7 Daily News

Indiskt statsbesök ger mer samarbete

Indiens premiärminister Modi är på be-

sök och önskar fördjupa relationerna med Tanzania. President Magufuli har en vision för utveckling och industrialisering som också är Modis vision för Indien. Länderna samarbetar om vattenprojekt i 17 städer i Tanzania och Indien är berett att bistå med en förmånlig kredit på ytterligare \$500 m. 11/7 Daily News

Barnäktenskap olagligt enligt HD

Högsta domstolen slog i fredags fast att alla äktenskap med någon under 18 år är olagliga. Därmed avskaffas två paragrafer i äktenskapslagen som möjliggör äktenskap vid 14 år om föräldrarna samtycker. Människorättsaktivister och utbildare som hävdar att lagen som medger äktenskap ner till 14 år strider mot barnens rättigheter har fått rätt. 11/7 Citizen

Fredsbevarande trupper övar i Dar

En militär övning kallad Command Post Eastern Accord Exercise startades igår vid försvarets fredsbevarande utbildningscentrum i Kunduchi av försvarsminister Mwinyi. Han hyllade USA och dess armé för att de bistår vid denna viktiga övning som ska ge deltagarna kunskap om ny stridsteknik och olika utmaningar. Han påminde om hoten från terrorism, piratverksamhet och människohandel. I övningen deltar fem afrikanska och fyra västeuropeiska länder samt AU:s beredskapsstyrka, UNHCR och Röda Korset. 12/7 Daily News

Filmen Aisha får pris i Dallas

Den tredje juni utbröt jubel i Pangani när det meddelades att filmen Aisha som handlar om sexuellt våld hade vunnit första pris för bästa manus vid African Film Festival i Texas. 12/7 Citizen

Magufuli om lokala chefer

President Magufuli försvarar sina utnämningar av 185 direktörer på distrikt och kommunnivå, vilka en del kommentatorer ansett oerfarna. Hans kriterier vid valet av direktörer var trovärdighet, hängivenhet och utbildningsnivå. – Jag vill vara

Magufuli tar emot Kagame – Tanzania och Rwanda vännar igen

Polisen får kritik för dömandet av misstänkta brottslingar

CUF:s Hamad beredd på att häktas av polis

säker på att välja rätt folk, därför tog det fyra månader att utse de 185. 13/7 Citizen

Skolstart för nästan dubbelt så många

Vid en ceremoni där han överlämnade 60 000 skolbänkar berättade president Magufuli att antalet elever ökat sedan undervisningen blivit fri i både primär- och sekundärskolan från 1 282 000 till 1 896 584 år 2016. Utbildningssektorn är dock fortfarande en stor utmaning: Det saknas över 1 miljon skolbänkar samt klassrum och lärarbostäder. 14/7 Daily News

Satsa på jordbruk, turism, småindustri

Tanzanias ekonomi växer bra, men landet måste stödja flera områden för att fattigdomen skall minska, tycker FN i sin utvecklingsplan 2016–2021 som offentliggjordes i Dar nyligen. FN vill att Tanzania lägger större vikt på områden som jordbruk, turism och småindustri. 14/7 Citizen

Mwananchi journalister till förhör

Tidningen Mwananchi:s chefsredaktör, Frank Sanga, och reportern Elias Msuya har kallats till förhör hos polisen om en artikel rörande polisens arbete. Artikeln hade rubriken *Polisi na Hofu ya Watawala Kuondoka Madarakani* (Polisens och de styrandes fruktan för att förlora makten). 14/7 Citizen

Zanzibar: bevis nog att häkta Hamad

Samväldets vice generalsekreterare Josephine Ojiambo har mött CUF:s generalsekreterare Hamad och Tanzanias

Efter att Magufuli valts till CCM:s ordförande blev han kramad av Kikwete

sid 14—Habari 3/2016

högkommissarie i London. Hon sa att man planerar att försöka få regeringen och CUF att hitta en godtagbar lösning på den utdragna politiska krisen i Zanzibar. Ett par dagar senare sade emellertid Zanzibars polischef Mangu att man har tillräckliga bevis för att arrestera Hamad för uppvigling. Mangus uttalande gör den politiska situationen på Zanzibar sämre. 18/7 Citizen

Löner försenas av spökkampanj

Inrikesministeriet har beordrat att alla offentligt anställda skulle gås igenom för att få bort anställda utan arbetsuppgifter, s.k. spökanställda. Nu har offentliganställda gripits av oro för att de inte ska få ut lön i juli. Flera ministerier och statliga verk har beordrat alla anställda att visa upp anställningsbevis och sina betyg innan lönen betalas ut, trots att facket har utfärdat en varning för att trassla med betalningen av anställdas löner. 21/7 Citizen

CUF:s Hamad beredd att arresteras

Generalsekreteraren för oppositionspartiet CUF i Zanzibar, Hamad, meddelar från Amsterdam som svar på polischefen Mangus uttalanden nyligen, att han är fullt beredd att krypa in i arresten och bli förhörd av polisen. —Jag har redan sagt dem det — om de nu tror att jag är orsaken till problemen i Zanzibar, säger han. Hamad lade till att det är CCM som orsakat krisen sedan de stal CUF:s seger i förra årets val. 22/7 Citizen

Kina finansierar Central Railway

Planerna på att bygga om den 219 mil långa Central Railway till normal spårbredd kan nu genomföras. Kineserna har utlovat ett mjukt lån på \$7,6 mdr/- (16 bn/-) i finansiering. Bygget kan komma igång i år eftersom regeringen har avsatt 1 bn/- för det i budgeten. Projektet är viktigt för utvecklingen i Tanzania samt Burundi, Rwanda och Kongo. 21/7 Daily News

Magufuli ny CCM ordförande

Vid regeringspartiet CCM:s nationalkongress som leddes av expresident Kikwete valdes Magufuli till ny partiordförande. I sitt tacktal beskrev han vad han ville åstadkomma som partiledare. Bland annat lovade han att flytta samliga regeringskontor och institutioner till Dodoma innan hans första ämbetsperiod gått till ända. Han lovade också ett slut på oetiska traditioner och korruption inom CCM. 24/7 Daily News

Polis dömd för journalistskjutning

En polisman från Iringa som åtalats för att i september 2012 ha skjutit ihjäl journalisten Daudi Mwangosi befanns skyldig till dråp av Högsta domstolen. Han

Chademas Freeman Mbowe planerar demonstrationer trots polisförbud

dömdes till 15 års fängelse. Han har suttit häktad i fyra år. 26/7 Daily News

Viktigt att förstärka statens inkomster

En grupp från IMF har avslutat ett besök i Tanzania och konstaterat att den ekonomiska utvecklingen är fortsatt stark med en tillväxt runt 7 procent per år. Gruppen tror på lika stor tillväxt 2016 då speciellt sektorerna bygg, kommunikation, finans- och transport går bra. IMF rekommenderar att regeringen ökar inkomsterna för att minska risken för problem med för stor statskuld p.g.a. stor upplåning till infrastrukturprojekt. Ett något större statsfinansiellt underskott är dock hållbart ett par år om man håller koll på skuldbördan. 26/7 Daily News

Chadema planerar demonstrationer

Det största oppositionspartiet Chadema har utlyst demonstrationer den 1 september över hela landet för att fördöma vad de kallar för regeringens brott mot demokratiska principer. Polismakten vidhåller emellertid att man förbjudit alla politiska partimöten och varnar för att brott mot förbudet kommer att bemötas utan pardon. Ändå har Chademas ordförande Freeman Mbowe meddelat man förbereder demonstrationer. Partiets advokater kommer att mötas för att studera vad som händer så att man kan vidta lagliga åtgärder mot regeringen. 27/7 Daily News

Magufuli Bulldozern är svårstoppad!

Swahilidagen

Årets swahilidag hölls i Bagarmossens Folkets Hus i Stockholm den 11 juni. Som vanligt ett fullt program, god mat, bra musik och mycket folk.

De östafrikanska ambassaderna organiserade traditionsenligt den femte swahilidagen, denna gång i en ny lokal, Folkets hus i Bagarmossen.

Som vanligt med ett ambitiöst program sammanhållet av Hazze Shija Sandström. Som missionärsbarn fick han namnet Kinyamesi-Shija, med betydelsen "han som kommer efter tvillingfödsel och lägger allt tillrätta". Bakgrunden är att tvillingfödsel förde olycka och sorg med sig, det var svårt att föda upp två nyfödda och ofta överlevde bara den ena.

Utställning och barnhörna

I entréhallen fanns en liten utställning om föreningen *Usharika* som delar ut stipendier för utbildning av förskolelärare i Moshi och stöder *Neema Montessori Primary School* i Moshi. Se Habari nummer 2/2016.

Där fanns även en hörna för barn där de hölls sysselsatta av Matilda Wallin från internationella biblioteket i Stockholm och Eva Löfgren. Där var även en miniatyrtställning med barnböcker varav en del till salu.

Många talare

Dekula band stod som vanligt för musiken, mellanstick mellan talen och uppskattad dansvänlig, för att inte säga uppförande, *soukous* senare på kvällen.

Demokratiska Republiken Kongos chargé d'affaires *Henri Mbayahe Ndungu* höll öppningstalet, dock bara de första meningarna på grund av hans dåliga swahilikunskaper. En medhjälpare läste upp resten på swahili.

Dagens hedersgäst och talare var Etiopiens ambassadör *Woinshet Tadesse*.

Peter Kariuki som studerar filosofi med mera och arbetar i Helsingfors sedan 2010 talade om swahilikultur. Han är Senior Advisor i justitieministeriet, enheten för demokrati, språkfrågor och de grundläggande rättigheterna. Han är också generalsekrete-

rare för delegationen för etniska relationer ETHNO.

Alfred Shemweta, långdistanslöpare som bott i Sverige i många år talade, på swahili, också om swahilikulturen, sin uppväxt i Tanzania, storfamilj, syskon

Miniatyrtställning av barnböcker i foajén.

och grannar och hur det format honom. En del av detta återfinns i hans böcker om löpning och livet i allmänhet. Några punkter i föreläsningen var: att leva med andra människor, egna intressen och mål, ansvarstagande för sig själv och andra.

År 2000 fick Alfred pris av Huddinge kommun och Företagarna i Huddinge för sina goda PR-insatser för kommunen och för att vara en bra förebild för

ungdomen och i och med det finns hans namn ingraverat på kommunens gyllene anslagstavla.

Titeln på Alfreds föreläsning var "Swahilikultur + Hängivenhet till idrott = En väg till ett beständigt och ödmjukt liv".

Alfred har en imponerande meritlista som löpare för Sverige, bl.a. vinnare av Stockholm Marathon 1999 och 2000. Han är numera idrottskonsult och efter sökt föreläsare.

Dati från Tanzania men uppvuxen i Stockholm dansade och sjöng. Redan som sexåring uppträdde hon och som sjuttonåring var hon danslärare.

Andrew Mlinga, konstnär och stå-uppkomiker medverkade också.

Dagens överraskning var en telefonhälsning från *SaRaha* som några månader tidigare gjorde succé i Melodifestivalen med sin egen sång *Zunguzungu* (yrsel).

Sara Larsson kommer från Vänersborg men flyttade som tvååring till Tanzania med sina föräldrar där hon växte upp. Vid 18 års ålder flyttade hon till Zimbabwe där hon började sin professionella musikkarriär, återvände till Tanzania 2009. År 2011 släppte hon låten "TanESCO", som blev hennes *breakout hit* i Tanzania. ►

Kongos chargé d'affaires *Henri Mbayahe Ndungu* invigningstalar flankerad av *Osore Ondusye*, tolk, och *Hazze Shija Sandström*, konferencier.

► Lyckad eftermiddag

Ett populärt inslag var utlottningen av flygbiljetter med Turkish Airlines.

Kenyas ambassadör *Joseph Sang*, och tillika ordförande i organisationskommittén, tackade de medverkande, funktionä-

rer och organisatörer och passade även på att tala lite om swahili och swahilikultur.

Till den goda stämningen bidrog inte minst en god och riklig lunch. Gästerna var fler än man räknat med så lunchen drog ut på tiden och det blev lite trångt

i programmet. Dansen var livlig men tyvärr var man tvungen att bryta redan klockan åtta efter en lyckad eftermiddag.

Text och foto: **Lars Asker**

Lång kö till den välfyllda lunchbyffén.

Dagens föreläsare Peter Kariuki från Helsingfors och Alfred Shemweta från Stockholm i glatt samspråk.

sid 16—Habari 3/2016

Dati dansar och sjunger.

Barnboksfestival i Moshi

2–6 maj hölls en barnboksfestival i Moshi med omnejd. Arrangörer var Petra Szabo, barnboksförfattare och initiativtagare till festivalen, Matilda Wallin från föreningen *Afrikultur* och Kerstin Forsberg och Eva Jahrulf från föreningen *Ushirika*. Svenska Institutet och Svenska Kyrkan var sponsorer. Petra Szabo har gjort dagboksanteckningar och fotograferat.

Det har varit en fantastisk festival, spännande på alla sätt. Ett rent äventyr ibland. Det blir inte alltid så som man har tänkt sig, men det blir bra ändå. Förseningar och elavbrott är vardagshändelser i Tanzania. När Godwin Chonjo hämtade mig och Matilda Wallin från föreningen *Afrikultur* på Kilimanjaro Airport ösregnade det och det hade det gjort i flera dagar. Godwin lät bekymrad. Vägarna till Chekereni liknade floder och han undrade om det överhuvudtaget skulle vara möjligt att genomföra festivalen. Vilken mardröm! Jag kunde knappt sova. Vi väcktes av solsken nästa morgon och det fina vädret höll i sig under hela vår vistelse. På söndag eftermiddag, dagen före

festivalen, hade vi ett planeringsmöte där vi diskuterade de kommande festivaldagarna. Mot kvällen kom våra gästfö-

reläsare: John Kilaka, Elieshi Lema och Nadir Tharani.

Festivaldag 1

Den första festivaldagen genomfördes i Kiwalaa, där Gunilla Moshi och Spånga Kista har byggt ett skolbibliotek och där Moshigruppen har bekostat flera veckors workshops och en muralmålning av John Kilaka. Skolan hade förberett en uppvisning i traditionell dans, men just då blev det elavbrott. Med en timmes förskjutning kom firandet igång. Alla deltagande skolklasser hade läst tolv böcker och valt de tre bästa av dem och nu berättade eleverna om sina val och varför de hade valt ut just de böckerna. Godwin som var moderator höll ett mycket uppskattat tal om sagoberättandet i Kilimanjaro område med tyngdpunkten på Chaggafolket. Därefter överlämnade jag 50 bilderböcker "The ►

Kvällen avslutades med alldeles för kort tid för dans på grund av strikta hyresvillkor för lokalen. Kenyas ambassadör och ordförande i organisationskommittén, Joseph Sang i blå kitenge-skjorta i mitten av bilden, avtackade alla som medverkat till en lyckad swahilidag.

Salome Kagosha, Second Counsellor på Kenyas ambassad, glad och duktig organisatör och den som dragit tyngsta lasset för att genomföra en lyckad Swahilidag.

Elevernas uppvisning i traditionell dans

► Great Contest” i tygpåsar som jag hade låtit tillverka före resan. Jag berättade om boken och om festivalen och om hur idén hade kommit upp. Också Elieshi Lema och John Kilaka höll tal till barnen och därefter delade vi upp oss i grupper. Elieshi föreläste för lärare på biblioteket, Nadir Tharani och John Kilaka ritade med skolklasser och Eva Jahrluf, från föreningen Ushirika, och jag filmade och fotograferade.

Festivaldag 2–3

Den andra och tredje dagen hölls i en konferenssal i en yrkesskola nära Montessori Training Center. Lärarstudenterna deltog under båda dagarna. Lärare från följande skolor deltog: Fukuini, Kiu, Kiwalaa, Mbokomu, Olimo, Foyeni, Neville, Neema Montessori, Chekereni och Mwamko. Cirka 120 deltagare båda dagar. Alla fick var sin tygpåse med program och boken ”The Great Contest”. Samtliga skolor fick välja åtta böcker från Elieshis förlag på projektets bekostnad. På eftermiddagarna hade vi workshops i olika klassrum på Montessori Training Center. Jag berättade och visade hur man kan arbeta med bilderböcker i skolklasser och Jerome Mrema presenterade sin bok med en samling av sagor som barnen hade skrivit under den tiden John Kilaka hade sina workshops i Kiwalaa. Eva Jahrluf hjälpte till och visade exempel på hur man kan arbeta med förskolebarn och bilderböcker. John Kilaka och Nadir Tharani ritade med deltagarna och Matilda, som är bibliotekarie, visade afrikanska barnböcker. Elieshi visade böcker i biblioteket där alla helst bara ville läsa i böckerna – en

härlig lästystnad lägrade sig där. Vi delade in deltagarna i grupper som växlade rum fyra gånger.

Festivaldag 4–5

Tillsammans åkte John Kilaka, Jerome Mrema, Eva Jahrluf, som är förskollärare, och jag till Chekereni. Här driver Danderyd församling en rad projekt tillsammans med vår vänförsamling i Chekereni: Solarenergi- och vattenprojektet, Montessoriförskolor, utbildning för kvinnor mm. Jag är ansvarig för bokprojektet. Vi besökte de båda deltagande kommunala Primary Schools med sammanlagt cirka 1 000 elever.

Det blev en mycket fin festival. Barnen berättade om böckerna de hade läst och valt som de tre bästa och varför de hade valt just de böckerna. Också här blev det traditionell dans och sång och jag delade ut tygpåsar med böcker till alla barn

Studenter på Montessori Training Centre visar upp Top tre av 12 barnböcker. Madhila Ya Faida, boken om albinoflickan, kom på första plats i alla skolor. På andra plats kom Shindano kuu.

som deltog i firandet. Här i Chekereni så som i alla andra skolor önskade lärarna en fortsättning på festivalen, helst varje eller vartannat år. De ville behålla böckerna i sina skolor och fortsätta läsa dem med klasserna. Båda skolorna har ett rum för böcker, men inga hyllor och därför önskar de sig bokhyllor. Det stora problemet är att möss och termiter äter upp böckerna och därför behöver de hyllor som samtidigt kan skydda böckerna. Förutom bokhyllor önskar de fler barn- och ungdomsböcker och en utbytesskola i Sverige.

Den femte dagen besökte vi en av Chekerenis Montessoriförskolor Rau Rivers Kindergarten. Vi hade förberett 350 tygpåsar med boken Shindano Kuu till samtliga förskolebarn som vi överlämnade. Jag är mycket tacksam över att vi fick möjligheten att genomföra barnboksfestivalen i Moshi.

Rehab i Mwanga och Arvidsjaur

Arvidsjaur har samarbetat med *Mwanga District* sedan 2009 inom flera områden. Det har delvis finansierats av Sidastödda *Internationellt Centrum för Lokal Demokrati* (ICLD). Nuvarande samarbete sträcker sig till år 2017. Följande redogörelse bygger till övervägande del på material sammanställt av Lars-Erik Hällerstrand och Fred Hedkvist. Bilderna är från det nu pågående samarbetetsområde: rehabilitering.

Projekten genomförs inom ramen för ICLD:s program för kommunala partnerskap (www.ICLD.se/kommunalapartnerskap.pab) av Arvidsjaur kommun och är ett samarbete med Mwangadistriktet i Kilimanjaroregionen. Det nu pågående Rehab-projektet genomförs i nära samarbete med Norrbottens Läns Landsting.

Samarbete med *Mwanga district* påbörjades redan 2009 och har förutom pågående Rehab-projekt även omfattat miljö som t.ex. gräsbriktproduktion, biogas, solugnar och sol-el. Vidare har det omfattat yttre stadsmiljö som t.ex. recycling, Keep Mwanga Green och trädplantering. Dessutom har det pågått tjänsteproduktion/företagssupport och lokal skolutveckling, t.ex. lokal lärarfortbildning och nya utbildningsenheter som Open University m.m.

Projekt-Rehab startade 2014 och avslutas juli 2017

Projektets övergripande mål är att Mwanga district skall ha implementerat arbetsmetoder och rutiner som underlättar för en snabbare rehabilitering av patienter genom att ge support och stöd vid lasarett, vårdcentraler och dispensärer. Målet skall även omfatta en hjälpmedelsorganisation som optimerar användandet av hjälpmedel genom god service och ett tillförlitligt underhåll.

Utifrån en lokal nivå skall projektet påbörja arbetet med att långsiktigt forma en organisation för att utveckla rehabiliteringsprogram så att patienter med behov (vid dispensärer, vårdcentraler och i hemmet) skall erbjudas stöd för en snabbare återhämtning. I målsättningen ingår också arbetet med att skapa en serviceorga-

nisation som på ett enkelt sätt förbättrar användandet av befintliga hjälpmedel.

Inom projektets svenska del arbetar Lars-Erik Hällerstrand, (lars-erik.h@kompetensutvecklarna.com) Fred Hedkvist (fred@ramani.se) och Stina Johansson (stina.johansson@arvidsjaur.se) alla från Arvidsjaur kommun samt Peter Gillnäs och Lena Nordgren-Hansson från Norrbottens Läns Landsting.

Mwngas uppfattning av samarbetet

Här följer en text på engelska skriven av Arvidsjaur partner. Den ger en god bild av hur Mwangadistriktet uppfattar samarbetet.

Follow-up of referral cases to tertiary hospitals in Kilimanjaro region from Mwanga health facilities

Initially before 2014 when incharges and their subordinates (Matrons) of *Mwanga Health Centre*, *Kisangara Health Centre* and *Usangi District Hospital* had no knowledge of following their patients after referring them to higher hospitals e.g. secondary or tertiary hospital. Nobody had any interest of their health after being attended at the secondary/tertiary hospitals.

When the rehabilitation programme was introduced theoretically *Health Facility Providers* started to know the benefit of even writing on the referral forms that after healing the patient at secondary/tertiary hospitals e.g. *Mawenzi Regional Hospital* or *Kilimanjaro Christian Medical Centre* after being cured or had a certain relief they were re-

quested to send the feed-back to the facility where the referral originated from so that the Clinician knows the result of the treatment of his/her patient. By doing that it became easier for following the patient up to their domicile (at home) those still who had a need for several days, weeks, months and so on.

Council Health Management Team has started disseminating the idea to other Health Facility Providers so that they have a knowledge, idea and importance of looking for feed-back of their patients after having referred to Higher Facilities for more investigations and treatment.

Some of Health Facility Providers have shown interest of following up their patients up to their homes, although, they are complaining that they have no physical training neither any experience. For Health Facility Providers of Usangi District Hospital, Mwanga Health Centre, Kisangara Health Centre and *Kifaru Dispensary* they are doing very well to their referral patients as they request for feed-back from where they referred to of which there are getting and they are making follow-up until their patients are cured.

Recently there were two patients who were referred from Usangi District Hospital to Kilimanjaro Christian Medical Centre due to injuries of motor vehicle accident and having been treated they were given referral back to Usangi Hospital where up to date they are being followed up at their homes.

Up to date at Usangi Hospital 112 patient had been referred to two higher tertiary hospitals with a note of feed-back which was issued upon discharge. At ►

- Mwanga Health Centre 98 patients were referred with a note of feed-back which was needed after discharged was given, at Kisangara 26 patients were referred with the same note and during discharge were given and at Kifaru Dispensary 10 patients were referred with the same note which were given during the discharge.

This article has been prepared by Mwanga Rehabilitation team which has visited *Municipality of Arvidsjaur* different Health facilities and had experienced on how to deal with different patients as in-patients and how they were managed at home. The team comprise of Dr. Daniel Paul Chacha—The District Medical Officer (DMO), Dr. Yesse Foya—Incharge of Mwanga Health Centre and Severa Massawe—Nurse of Mwanga Health Centre, Dr. Mashika E. Mashika—Incharge of Kisangara Health Centre and Sr. Martina Msuya—Matron of Kisangara Health Centre.

Patienter

Här följer tre exempel på patienter. De har samtliga gått med på att deras personalia redovisas och att deras bilder publiceras.

Patient no. 1

Name: Antuja Exaudi. Sex: Female. Age: 50 years.

Residence: Reli Juu sub-village of Mwanga Township.

Diagnosis: She has been diagnosed with stroke affecting her right side of the body. Doing physiotherapy at Mwanga Health Centre.

Patient no. 2

Name: Warda Mohamed. Sex: Female. Age: 28 years.

Residence: Kiruru village, Mwanga District.

Diagnosis: Fracture of Tibia—She has been on POP for the period of six weeks. After its removal she started physiotherapy at Kiruru Dispensary.

sid 20—Habari 3/2016

Patient no. 3

Name: Francis Stanley. Sex: Male. Age: 14 years.

Residence: Kichangare Sub-village in Mwanga Township.

Diagnosis: He had Hemiplegia on his Right side. He is attending physiotherapy at Mwanga Health Centre.

Regeringen ska flytta till Dodoma

President Magufuli deklarerade den 23 juli att regeringen med alla ministerier ska flytta till huvudstaden Dodoma inom hans mandatperiod, d.v.s. senast 2020 skall flytten vara genomförd. Han vill att det beslut som fattades 1973 under president Nyereres tid ska äntligen förverkligas. Beslutet från 1973 motiverades med att alla tanzanier skall få lättare att nå makthavarna i Dodoma, som ligger mitt i Tanzania. Beslutet har under fyra decennier inte genomförts p.g.a. problem att finansiera de stora flyttkostnaderna och bristande politisk vilja. Förutom parlamentet, befinner sig endast ett ministerium (Regional Administration and Local Authorities) i Dodoma.

Premiärminister Majaliwa följde upp Magufulis dekret med att säga att hans ministerium ska flytta under september 2016. Flyttbeslutet kommenterades i pressen med den stora frågan: Var finns pengar att finansiera flytten? I den budget för 2016/17 som nyligen togs av parlamentet finns inget nämnt om flytten. Flera kommentatorer bedömde att flytten måste ske gradvis och planeras väl så att tillräckliga arbetslokaler och personalbostäder först byggdes. Annars skulle kaos uppstå och regeringens service till medborgarna skulle bli lidande. Företrädare för näringslivet menade att flytten skulle ge många affärsmöjligheter. Stor del av näringslivet skulle fortsätta i den kommersiella huvudstaden Dar es Salaam men måste i framtiden åka till Dodoma för nödvändiga kontakter med regeringsadministrationen. Magufuli sade att regeringen skulle få in pengar genom att sälja regeringsbyggnaderna i Dar es Salaam efter hand som de blev tomma efter flytt.

För tre år sedan presenterade Saman Corporation, en sydkoreansk ingenjörskfirma, en ny Master Plan för Dodoma. En del av planen är på väg att förverkligas i form av byggnader för centralbanken och finansministeriet, som byggs med stöd från Kina. Det förväntas att regeringen kommer att vända sig till Kina för bistånd till att göra Dodoma till sätet för Tanzanias regering.

Jordens åskrikaste plats

Victoriasjön har länge ansetts som världens åskrikaste plats. Något som knappast förvånar de som bott runt Victoriasjön. Men nu har Nasa med hjälp av satelliter konstaterat att Lake Maracaibo i Venezuela med i snitt 297 åskvädersnätter per år överträffar Victoriasjön.

Ny Teknik nr 19/2016

Trees and Love – en hoppfull konsert för klimatet

Helen Sjöholm, Timo Räisänen, Jennifer Brown, Anders Lundin och många fler gör de gemensam sak och uppträder på en insamlingskonsert för Vi-skogen. Intäkterna ska hjälpa barn ta upp kampen mot klimatförändringarna.

VI-SKOGEN

Biljettintäkterna från konserten "Trees and Love" går oavkortat till att stödja barn i östra Afrika att anpassa sig till det varmare klimatet. Målsättningen är att samla in pengar för att utbilda minst 10 000 elever och starta 500 trädklubbar i Rwanda, Uganda, Tanzania och Kenya.

Genom Vi-skogens trädklubbar får skolelever lära sig om miljön, klimatet och hur trädplantering kan skydda mot torka, översvämningar och andra effekter av klimatförändringarna. Kunskaperna tar de med sig hem till föräldrarna – och till framtiden.

Datum och plats: söndag 9 oktober klockan 19.00 på Göta Lejon i Stockholm
Aug 17, 2016 10:55

S:ta Clara

Maria och Henrik Polback med tre barn arbetar som EFS-missionärer i Mwanza, hon som diakon med handikappade och utsatta barn och han som präst med teologisk distansutbildning (TEE Theological Education by Extension).

Under sitt sommarbesök i Sverige har de bl.a. varit en vecka på EFS

S:TA CLARA

folkhögskola Hagaberg i Södertälje och den 15 augusti besökte de swahiliförsamlingen i Clarakyrkan. De predikade om östafrikansk identitet och lyfte fram två gåvor som människor i Östafrika fått; gåvan att be och insikt i den spirituella världen.

Hela familjen sjöng "O store gud" på swahili, *Bwana Mungu Nashangaa*.

Den populära sången kommer från Blekinge skriven av Carl Boberg 1885 men spreds över världen från USA.

Polbacks hade även hälsningar med sig från biskop Gulle i Mwanza som besökte swahiliförsamlingen i augusti 2015.

Under sommaren har även Carl-Erik och Overa Sahlberg varit på besök och berättat om sitt arbete med familjehem för föräldralösa barn i Tanzania.

Budbäraren

I år fyller svensk mission 150 år vilket uppmärksammas i EFS-tidningen

EN MISSIONSRÖRELSE
I SVENSKA KYRKAN

Budbäraren. Nr 1 i år har flera artiklar på temat. Samtidigt passade man på att ändra tidningens format från A4 till dryg A5.

EFS som organisation fyller 160 år. Till jubileet har en bok på 500 sidor med bidrag från många författare givits ut "Det stora uppdraget – EFS mission 1866–2016". De första missionärerna sändes till Eritrea, sedan kom Somalia, Etiopien och Indien m.fl. länder. Verksamheten i Tanzania kom inte igång förrän 1937 men har sedan dess vuxit starkt.

I maj hölls Partnerkonsultationer på Hagabergs folkhögskola med deltagare från EFS:s systerkyrkor, bl.a. tre delegater från Tanzania.

Ny ELCT ärkebiskop

Söndagen den 31 januari installerades Fredrick Onael Shoo till att bli den femte ärkebiskopen inom ELCT, *Evangelical Lutheran Church in Tanzania*.

Shoo, som kommer från Norra Stiftet i Moshi, tar över efter Alex Gehaz Malasusa som haft uppdraget de senaste åtta åren.

Många internationella gäster var bjudna till Domkyrkan i Moshi. Landets pre-

Den förra ärkebiskopen Malasusa i sam-
språk med nytilträdde Shoo.

miärminister var hedersgäst bland de 5 000 gästerna. Missionär Päivi Karlsson verksam i Arusha, gav en hälsning från EFS till den nye ärkebiskopen.

Noshörningen Eliska till Tanzania

DHL Express har levererat spetsnoshörningen Eliska från Tjeckien till Tanzania som en del i ett naturskyddsprojekt.

Spetsnoshörningen, i motsats till den vidmunnade gräsbetande vita noshörningen i södra Afrika, kallas ofta för svart noshörning.

Treåriga Eliska flyttades till en nationalpark i Tanzania som en del av ett pågående naturskyddsprojekt som drivs av

George Adamson Wildlife Preservation Trust, som syftar till att hjälpa utrotningshotade djurpopulationer att växa och frodas i deras naturliga miljö.

Transporten av Eliska övervakades av ett internationellt DHL Expressteam, bestående av 40 specialister inom områden som sträcker sig från marktransport och flyg, till tullklarering och certifiering i fem länder. Den 900 kg tunga

noshörningsshonan transporterades från Zoo Dvur Kralove i Tjeckien till DHL Express globala flygnav i Leipzig, Tyskland. Hon lastades sedan på ett dedikerat Boeing 757-200 fraktflygplan, som speciellt modifierats för transport av djur, och flög direkt till Kilimanjaro flygplats där hon transporterades med lastbil till sitt nya hem. Under resans gång var ett supportteam med och övervakade henne hela tiden, däribland Pete Morkel, en av världens främsta veterinärer för spetsnoshörningar. Fem flygcontainrar med mat och vatten fanns också med på resan.

–Vi är glada att DHL ställer upp för oss i detta projekt, då vi endast var beredda att anförtro Eliska till partners som kunde garantera en säker och smidig transport, säger Tony Fitzjohn OBE, Field Director, George Adamson Wildlife Preservation Trust.

Spetsnoshörningar är en av de mest utrotningshotade däggdjursgrupperna. Det beräknas endast finnas omkring 800 spetsnoshörningar runt om i världen idag.

DHL Express har hjälpt ett antal större naturskyddsprojekt under de senaste åren, bland annat leveransen av tre spetsnoshörningar från Storbritannien till Tanzania 2012.

Stockholm, 2016-07-01

Sida kräver Forum Syd

Sida har sedan 2009 via Forum Syd stött ett projekt i tre landsbygdsdistrikt i östra Tanzania. Projektet syftade till att stärka lokalt socialt ansvarstagande genom delaktighet, öppenhet och ökad transparens i nio områden i de tre distrikten. Aktiviteterna omfattade bl.a. utbildning, workshops, lokala resurscenter, basal juridisk rådgivning och medicenter. En utvärdering visade att projektet bidragit till att förbättra dialogen mellan beslutsfattare och invånare i de tre distrikten, lokala enskilda organisationer hade stärkts och kvinnor, unga och personer med hiv/

aids hade fått ökat självkänsla och status i sina byar.

En "visselblåsare" gav i mars förra året den svenska ambassaden i Dar es Salaam ett tips om att det fanns brister i den ekonomiska redovisningen och uppföljningen av projektet på Forum Syds kontor i Tanzania. Ambassaden lät två externa revisionsfirmor granska projektets förvaltning. Båda granskningarna visade på brister i styrning och kontroll. Forum Syd kunde inte redovisa hur alla medel hade använts.

Enligt Sidas pressmeddelande ser biståndsrådet vid ambassaden i Tanzania, Maria van Berlekom, allvarligt på bristerna i projektets förvaltning. "Vi verkar

i korruptionsbenägna miljöer och som i alla projekt som vi stödjer har vi haft fortlöpande diskussioner om risker och kontroll i verksamheten."

Forum Syd lade ned sitt landkontor i Tanzania för drygt ett år sedan. Revisionsrapporterna visar på brister i intern kontroll medan verksamheten pågick. "Det som framkommit ser vi självklart mycket allvarligt på och vi välkomnar Sidas snabba och resoluta agerande för att granska verksamheten" säger Lisa Sjöblom, generalsekreterare för Forum Syd, i ett meddelande på Forum Syds hemsida. Forum Syd kommer nu att noggrant gå igenom slutrapporten och ta ställning till vilka åtgärder som ska vidtas i förhållande till Sidas återbetalningskrav. "Vi arbetar nu även med att ta fram en s.k. 'management response' med en sammanställning av vilka åtgärder vi redan har vidtagit och kommer att genomföra för att öka kvaliteten i vår interna kontroll i all vår verksamhet i världen."

Stödet från Sida till det nämnda projektet har totalt uppgått till 46,7 miljoner

Flyg till Afrika?

Söker Du en pålitlig resebyrå? Då är vi rätt val!

✓ Kunskap ✓ Erfarenhet ✓ Specialpriser (Raptim)

Safari? Anlita Tour Africa, www.tourafrica.se!
(Tour Africa är en del av Tranås Resebyrå)

Välkommen!

Tel: 0140 - 375 010
e-post: africa@tranas-resebyra.se
Hemsida: www.tranas-resebyra.se

Tranås resebyrå - trygghet och kvalitet sedan 1979

kronor. Sidas återkrav är 1,9 miljoner. Enligt ett beslut under 2015 skulle avtalet förlängas ett år men detta har nu inte skett.

WSP och Ingenjörer utan gränser

Teknikkonsultföretaget WSP Sverige verksamma i 40 länder och *Ingenjörer utan gränser* har tecknat samarbetsavtal.

–Vi vill bidra med vår breda erfarenhet och kunskaper inom samhällsbyggnad. På WSP har vi många medarbetare som har både kompetens och intresse att delta i samarbetet, säger Maria Lindfelt, HR- och kommunikationsdirektör på WSP.

Medarbetare på WSP är sedan tidigare involverade i Ingenjörer utan gränser volontärprojekt på *Kolandoto Healthy Hospital* i Tanzania.

–Vi är mycket glada över att vi nu har etablerat ett samarbete med WSP, säger Caroline Bastholm, ordförande för Ingenjörer utan gränser.

Ingenjörer utan gränser är en ideell, religiöst och politiskt obunden organisation med runt 1000 medlemmar som driver volontärprojekt i bland annat Tanzania och Kenya där de bidrar till teknik som skapar bättre studiemiljö och levnadsvillkor för barn. Dessutom håller föreningen i läxhjälp och seminarier för att inspirera unga att bli ingenjörer. Organisationen ordnar även seminarier och olika event för att utveckla yrkesverksamma ingenjörer.

2016-04-28

Amboseli

I höstnumret av tidningen *Svara* från *The East African Wild Life Society* skriver Colin Church om "Greater Amboseli".

Amboseli National Park ligger norr om Kilimanjaro i Kenya omgiven av så kallade grupprancher där massajer föder upp boskap. Längre österut finns Chyulu- och

Tsavoparkerna och på Kilimanjaro är de högre skogsklädda delarna nationalpark. Det är heller inte långt till Arushaparken.

På Tanzaniasidan av gränsen på slätten mellan Kilimanjaro och Mt Meru ligger *Enduimet Wildlife Management Area*.

För ett hållbart djurliv är det livsviktigt att det finns korridorer mellan de skyddade områdena. Sumpområdena i Amboseli, som får sitt vatten från Kilimanjaro, drar under torrtiden till

sig stora mängder djur långt utanför Amboseliparken. På Kilimanjaro är det tätbefolkade området, ringen nedanför regnskogen, med småjordbruk som försvårar vandringar och på slätten de allmer förekommande staketen.

Positivt är att grupprancherna numera själva anställer viltvårdare för att hålla efter tjuvjägare i samarbete med statens viltvårdare. Man får 3,6 % av inkomsterna från parkavgifter men det är alldeles för lite. Några hotell ger bidrag men tyvärr inte alla. Några NGO:er ger bidrag bland annat stöd till utbildning. Grupprancherna själva driver en fond för kompensation för rovdjursdödad boskap, dock bara till en tredjedel. Utbetalning omgärdas av strikta villkor bland annat att inte döda lejon. Det tidigare mandomspöket för unga massajer att döda ett lejon har nu till stor del ersatts av tävlingar *Maasai Olympics*.

Strandstädning

Den 20 september är det den internationella strandstädardagen på initiativ av den amerikanska organisationen *Ocean Conservancy*. Sedan 2013 leds arbetet i Östafrika av *Watamu marine organization* i Kenya. Omkring tio ton brukar samlas in från stränder från Dar es Salaam till Lamu. Det vanligaste skräpet är kapsyler till plastflaskor och flipflops. Dessa går till återvinning. Flipflops har dessutom blivit råvara för hantverksprodukter som isolerande flaskfodral och diverse prydnadsföremål.

Ännu större problem än det plastskräp som syns, är de mycket små plastbitar som förorenar haven och tas upp av djur.

PSORATA på egna ben

För ett år sedan avslutade det svenska Psoriasisförbundets och dess motsvarighet i Tanzania, PSORATA ett tioårigt twinningprogram. Ordföranden i det svenska förbundet och initiativtagare till flera internationella samarbeten, Lars Ettarp besökte Tanzania och deltog i flera möten tillsammans med ordföranden i PSORATA Yassin Mgonda och rektor Dorothy Malecela, sekreterare.

PSORATA har nu utvecklats till en stabil och självständig organisation med ordnad ekonomi som kan stå på egna ben. Man ingår i paraplyorganisationen *Disabled People's Organization, SHIVYAWATA*. På ett medlemsmöte

höll Ettarp och ordföranden för psoriasisföreningen i Kenya föreläsningar. Ettarp ledde också ett möte med deltagare från Tanzania, Kenya och Sydafrika för att bilda en regional avdelning under IFIPA, Internationella Psoriasisförbundet.

Aron Andersson på Kilimanjaro

I januari blev Aron Anderson den förste att bestiga Kilimanjaro i rullstol med hjälp av ett supportteam på 25 personer.

Huvudmålet med projektet var inte att nå toppen utan att samla in minst 500 000 kronor till Barncancerfonden, det blev dubbelt så mycket.

När Aron var nio år gammal opererades han för cancer och hamnade i rullstol. Han tog tidigt ett beslut att inte låta rullstolen stoppa honom utan att istället se vilka möjligheter den kunde ge honom. Sen det beslutet har Aron bland annat varit med på fyra Paralympics i tre olika sporter, han har åkt Vasaloppet sittandes, cyklat armcykel till Paris och som första person någonsin i rullstol bestigit Kebnekaise. Förutom att idrotta och hitta på nya äventyr är Aron en mycket populär inspirationsföreläsare och är även engagerad som ambassadör för Barncancerfonden.

Aron berättade om sitt liv och Kilimanjarobestigningen i TV1 i programmet *Sommarkväll med Richard Olsson* den 23 juli.

Efterlysning

Terje Muthe från Norge arbetade som assistent i Serengetiinstitutet åren 1971–72. Han hade en stor BMW-motorcykel med sig men eftersom han inte fick köra motorcykel i Serengeti hade han den inställd i garage hos en jämnårig svensk, som också hade en stor mc, i Arusha. Terje träffade aldrig den unge svensken föräldrar och minns inte hans namn och hoppas nu med hjälp av Habaris läsare kunna återuppta kontakten.

Tips emottages av Habariredaktionen habari@svetan.org

Vad händer i Tumaini?

Rapport från gatubarnsprojektet

Helena Stigsson och Jesper Sjöling besökte projektet 15–28 Maj. Agendan för uppföljningsresan var att säkerställa finansiella rutiner, påbörja utveckling av e-learning, fortsätta arbetet med den databas som projektet använder för journalhantering, vidareutveckla Tumainis hemsida samt att diskutera det pågående projektet m.m.

Projektet har haft en personalomsättning på ekonomisidan och för att stärka upp bemanningen och säkerställa historisk data såväl som kommande rapporteringar hade Svetans representanter möten både med projektägaren ELCT och med extern revisor.

Den ekonomiska uppföljningen visar att projektet inte har några problem att följa den nya budgeten som beviljats för perioden 2016–2019. Tack vare en förmånlig växelkurs och sänkta kostnader för skolavgifter som införts efter valet finns det rent av ett ökat utrymme för att t.ex. vid behov anlita externa specialister.

Jesper hade utvecklat en plattform för e-learning före vårt besök. Tillsammans med personal på plats producerade vi en kort e-learning om jämställdhet och påbörjade en om IT. Vi hade också två möten med socialkontoret i Bukoba där vi fick bra input till hur de arbetar både med jämställdhet och med gatubarn. Vi fortsätter samarbeta med utbildningarna på distans och när de är klara har vi lovat visa dem för representanterna från socialkontoret som var intresserade av detta utbildningsformat även för deras målgrupper. Utbildningarna kommer att nås genom inloggning via Tumainis hemsida och där kommer det även att vara möjligt att räkna hur många som gått utbildningen. Målet är att nå 50 personer under 2016 och 250 personer varje år från 2017 till 2018.

Vi använde en del av pengarna som donerats till "Future with Hope" i samband med Sten Löfgrens födelsedag till att köpa en utbildningsdator. Tanken är att datorn ska kunna användas till e-learning både på centret och ute i byarna. Då elektricitet ibland är ett problem köptes även ett extra batteri.

Databasen som byggdes 2014 har uppdaterats med mer än 900 barn. Under besöket i maj diskuterade vi vilka rapporter som de saknar och kompletterade bland annat med en rapport som visar vilka av projektets barn som finns i en de olika regionerna, hur många besök respektive barn fått och när det senaste besöket ägde rum. Den rapporten ger en snabb överblick på vilka barn som står på tur för uppföljning i respektive region. Vi arbetade även med att ytterligare förstärka IT-säkerheten och med att göra lokala backuper som kan användas när nätverket inte fungerar tillfredsställande. ELCT har visat intresse för databasen och bjöd in till en diskussion om hur den skulle kunna användas även i deras andra projekt.

Tumainis hemsida är nu ombyggd till att vara tvåspråkig. Alla texter kommer fortsättningsvis att kunna publiceras både på engelska och swahili.

Projektet arbetar med informationsspridning via seminarier. Under vårt besök deltog vi i två seminarier, ett för lokala ledare i Buhembe och ett för allmänheten i Bukoba stad. Vid seminariet i Buhembe deltog 26 ledare varav 32 % kvinnor och på dagordningen stod information om Tumaini, barns skydd och rättigheter samt korruption. Vid seminariet i staden uppträdde dramagruppen som sjöng om utmaningar inom familjer och i samhället, om barns rättigheter och om Tumaini. Vid det seminariet deltog flera hundra personer varav många barn. Det fanns representanter från projektet tillgängliga för de som ville prata om sin situation när seminariet var slut.

För att få arbeta med barn i Tanzania måste en organisation ansöka om tillstånd. Tumaini har ett sådant statligt utfärdat certifikat och under vårt besök gjorde myndigheterna en uppföljning där projektet beskrevs som välskött och professionellt vilket stämmer bra med vår uppfattning.

Text: **Helena Stigsson & Jesper Sjöling**

Jovith föreläser på ett seminarium i Buhembe

Jesper, Adventina och Anitha tar fram material till e-learning om jämställdhet